

Referencer og forslag til videre læsning

Kapitel 1

- Orr, H.A.: "Testing Natural Selection", *Scientific American*, januar, 2009, s. 44-51.
- Perry, G.H. m.fl.: "Diet and the evolution of human amylase gene copy number variation", *Nature Genetics*, 39(10), s. 1256-1260, 2007.
- Rose, C. og Torgersen, E.: "Hvad er en art egentlig?", *Videnskab.dk*, 19. december, 2016.
- Zimmer, C.: "Oldest Fossils of Homo Sapiens Found in Morocco, Altering History of Our Species", *New York Times*, juni, 2017.

Kapitel 2

- Finster, K: "Louis Pasteur og den spontane genese", *Aktuel Naturvidenskab*, 3, 2015.
- Hutchison, C.A. m.fl.: "Design and synthesis of a minimal bacterial genome", *Science*, 351(6280), 2016.

Kapitel 3

- Hammerum, A.M. m.fl.: "Danish Integrated Antimicrobial Resistance Monitoring and Research Program", *Emerging Infectious Diseases*, 13(11), 2007.
- Høgslund, S.: "Lige ud og så en kolbøtte", *Weekendavisen*, 1. februar, 2013.
- Statens Serum Institut m.fl.: "DANMAP 2014 - Use of antimicrobial agents and occurrence of antimicrobial resistance in bacteria from food animals, food and humans in Denmark", sept., 2015. Rapporten er tilgængelig på www.danmap.org.

Kapitel 4

- Bianconi, E. m.fl.: "An estimation of the number of cells in the human body". *Annals of Human Biology*, 40, s. 463-471, 2013.

Kapitel 5

- De officielle Kostråd*, altomkost.dk/
deofficieleanbefalingertilen-
sundlivsstil.
- Eriksen, L. m.fl.: *Sygdomsbyrden i Danmark - risikofaktorer*. Statens Institut for Folkesundhed, Syddansk Universitet for Sundhedsstyrelsen, 2016.

- Galen, S.C.: "Contribution of a mutational hot spot to hemoglobin adaptation in high-altitude Andean house wrens", *Proceedings of the National Academy of Sciences*, 112(45), 2015.

- Hjerteforeningen: hjerteforeningen.dk/alt-om-dit-hjerte/hjerte-og-kredsloeb.

- Koch, M.B. m.fl.: "Hjertekarsydomme i 2011 - Incidens, prævalens og dødelighed samt udvikling siden 2002". Statens Institut for Folkesundhed, Syddansk Universitet, februar 2014. Rapporten er tilgængelig på www.si-folkesundhed.dk.
- Schibye, B. m.fl.: *Menneskets fysiologi*, FADL forlag, 1. udg., 1992.

Kapitel 6

- Pedersen, H.K. m.fl.: "Human gut microbes impact host serum metabolome and insulin sensitivity", *Nature*, 535, 2016.
- Rasmussen, L.I.: "Grøn kost ændrer dine tarmbakterier på 48 timer", *Dagbladet Politiken*, 14. juli, 2016.

- Scarraffia, P.Y. og De Burgos, N.M.G.: "Effects of Temperature and pH on Hexokinase from the Flight Muscles of Dipetalogaster maximus", *Journal of Medical Entomology*, 37(5), 2000.

Kapitel 7

- Det Etiske Råd: *1-2-3 gene drive!*
Sådan gør man, februar 2017.
Tilgængelig på www.etiskraad.dk
- Millman, J.R. m.fl.: "Generation of stem cell-derived β -cells from patients with type 1 diabetes", *Nature*, maj, 2016.

Kapitel 8

- Anderson, S. m.fl.: "Circadian and lunar gamete release in *Fucus vesiculosus* in the atidal Baltic Sea", *Marine Ecology Progress Series*, 110, 1994.
- Kussomaten, se www.kvindekend-dinkrop.dk og www.kussomat.dk
- Lykkebo, A.W. m.fl.: "The Size of Labia Minora and Perception of Genital Appearance: A Cross-Sectional Study", *Journal of Lower Genital Tract Disease*, 21(3), s. 198-203, 2017.
- Norwitz, E.R. og Levy, B.: "Noninvasive Prenatal Testing: The Future Is Now", *Reviews in Obstetrics & Gynecology*, 6(2), 2013.
- SFI - Det Nationale Forskningscenter for Velfærd: *Unge i Danmark - 18 år og på vej til voksenlivet*, 2016.
- Statens Serum Institut: Smitteberedskab: Overvågning i tal, grafer og kort, juni 2018. Tilgængelig på www.ssi.dk.
- Sundhed.dk, "Sammenhæng mellem kvindens alder og risikoen for Downs syndrom hos barnet", www.sundhed.dk, juni 2018.

Kapitel 9

- Dawkins, R.: *Climbing Mount Improbable*, Penguin Books, 1997.
- Høgslund, N.: "Det afhænger af øjnene, der ser", *Weekendavisen*, 25. januar, 2013.

Kapitel 10

- Enard, W. m.fl.: "Molecular evolution of FOXP2, a gene involved in speech and language", *Nature*, 418, august, 2002.
- Fisher, S.E. og Scharff, C.: "FOXP2 as a molecular window into speech and language", *Trends in Genetics*, 25(4), 2009.
- Jensen, P.K.A.: *Da mennesket blev menneske*, Gyldendal, 2015.
- Kolb, B. og Fantie, B.D.: "Development of the Child's Brain and Behavior", i: C.R. Reynolds, E. Fletcher-Janzen (eds.): *Handbook of Clinical Child Neuropsychology*, 2009.
- Vargha-Khadem, F. m.fl.: "FOXP2 And The Neuroanatomy Of Speech And Language", *Nature Reviews*, 6, februar, 2005.

Kapitel 11

- Christiansen, J.B.: *En metaanalyse af danske ø-floraer med særlig fokus på artsdiversitetsmønstre*, speciale-rapport, Aarhus Universitet, 2013.
- Møller, P.F. og Sand-Jensen, K.: *Naturen i Danmark. Skovene*, Gyldendal, 2010.

- Nielsen, S.L. m.fl.: "Depth colonization of eelgrass (*Zostera marina*) and macroalgae as determined by water transparency in Danish coastal waters", *Estuaries and coasts*, 25(5), 2002.
- Smith, R.L. og Smith, T.M.: *Elements of Ecology*, Addison Wesley Longman, 2000.

Kapitel 12

- Christensen, P.B. og Høgslund, S. (red.): *Havets planter - på opdagelse i en ukendt verden*, Aarhus Universitetsforlag, 2011.
- Ciais, P. m.fl.: "Carbon and Other Biogeochemical Cycles", *Climate Change 2013: The Physical Science Basis. Contribution of Working Group I to the Fifth Assessment Report of the Intergovernmental Panel on Climate Change*, Cambridge University Press, 2013.
- Cox, B. og Cohen, A.: "Wonders of Life", HarperCollins Publishers, 2013.
- Galloway, J.N. og Cowling, E.B.: "Reactive Nitrogen and The World: 200 years of change", *AMBIO: A Journal of the Human Environment* 31(2), s. 64-71, 2002.
- Gruber, N. og Galloway, J.N.: "An Earth-system perspective of the global nitrogen cycle", *Nature*, 451(17), 2008.
- Riemann, B. m.fl.: "Recovery of Danish Coastal Ecosystems After Reductions in Nutrient Loading: A Holistic Ecosystem Approach", *Estuaries and Coasts* 39, s. 82-97, 2016.

Kapitel 13

- Ceballos, G. m.fl.: "Accelerated modern human-induced species losses: Entering the sixth mass extinction", *Science Advances*, 1(5), 2015.
- Fink, H.: "Et mangfoldigt naturbegreb", i P. Agger m.fl. (red.): *Naturens værdi: vinkler på danskernes forhold til naturen*, Gad, 2003.
- Finster, K. m.fl.: "Evolutionsbiologiske milepæle", Aarhus Universitetsforlag, 2016.
- Fredshavn, J. m.fl.: "Bevaringsstatus for naturtyper og arter", *Habitatdirektivets Artikel 17 rapportering*, Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi, 2014.
- Kaae, B.C. og Madsen, L.M.: "Holdninger og ønsker til Danmarks natur". *By- og Landsplanserien*, nr. 21. Skov & Landskab, Hørsholm, 2003.
- Nielsen, K. m.fl.: "God miljøkvalitet i søer og vandløb", *Aktuel Naturvidenskab*, 1, 2005.
- Nummi, P. m.fl.: "Bats benefit from beavers: a facilitative link between aquatic and terrestrial food webs", *Biodiversity and Conservation*, 20, s. 851-859, 2011.
- Riemann, B. m.fl.: "Recovery of Danish Coastal Ecosystems After Reductions in Nutrient Loading: A Holistic Ecosystem Approach", *Estuaries and Coasts* 39, s. 82-97, 2016.
- Sandom, C. m.fl.: "Global late Quaternary megafauna extinctions linked to humans, not climate change", *Proceedings of The Royal Society*, juni, 2014.
- Steneck, R.S. m.fl.: "Kelp forest ecosystems: biodiversity, stability, resilience and future", *Environmental conservation*, 29(4), 2002.